

ԻՍԽԱՆՈՒՄ 22 ՄԱՐՏ

ԻՍԽԱՆՈՒՄ

Մ. ԲՈՒԿՆԵՐ ԱՆՁ ՈՒ ԿԻՆԻՅԻ ՕԼՈՒՄԻՍԱՐԸ

Սաղարդ խմբերաթոր Նաբոլեոն կու- նիանտէ, Սենթ Մարտին 20 ինճի կիւնիւ սա- պազը, Ֆրանսանքն Պոլսոնք շէհրն- տէքի, Պրիսթօլ Օթէլիստէ անդ ու կիրիթի խորիւն տիր:

Միւսայիլէյի թուլման, Մ. Մօնի- քօլ նամ Բօլիս Գօմիսէրի օլուպ, օլ պապտէ, Վէրսայլտաքի հիւքիւմէթտէն անդ իյլէմիլ օլուսղու թալիմաթ մու- ճիպինճէ հարէքէթ իյլէմիլ իտի:

Մ. Բուէյէ, պիր թաղըմ սօրկու սի- ւալլէր օլունտուգտան սօնրա, գալմա- եւաճաղը գըմնրտա, նամուսու իւզէրի- նէ սօզ արնարադ, թէքրարէն, մէզ- քիւր Օթէլէ ավտէթ իյլէմիլսինէ միւսա- ատէ օլունտու. լաքին, եօլտա, իշլէ- րինտէ պիր չօք պալըգ սաթան գարը- ւար պուլունան բիւր զաղապ պիր գա- ւապալըգ, միւսայիլէյին արապալար իւ- ճէրինէ հիւսնու իտէրէք, անը տէվէր- տիլէր, վէ մէրգուսան գարըլար, Մ. Բու- էնին պաշընտա նէ գատար սաշ վար ի- տի իսէ, հիւսան քեաֆիլիսինի տախի եօն- տուլար:

Մահլէլի հիւքիւմէթլէր, միւսայիլէյ- հի, չուէ իլէ գուրթարապիլտիլէր, վէ թէշիթէրնէն էմին օլուն իշին, Տաալի նէզարէթի գայիլէսինէ նազլ իթտիլէր:

Միւսայիլէյի սաղարդ Սենթ Մար- Թիսի րէյիսի իւզէրնտէն, քէնտինի էլէ վիթէճէք հիշ պիր եւրադ պուլունմա- մըլ տըր:

Պերլէնտէն, մարտ 21 թարիլիլէ քէ- շիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆա նէզա- րէն, Բրուսիա հիւքիւմէթի, Բարիս ուշ- զուսուգլուգլարը սէպէպի իլէ, Ֆրանս- սատա պուլունան Բրուսիա ասաքիլէնէն, քէնտի վաթանյարնա ավտէթ իթմէլէ- րինի կէրի պըրադմըլ օլունգտան պաշ- գա, իւստուէր փըրգաթընտան պուլու- նան ասաքիլէր եօլ վէրիլմէսինի, վէ Սլ- մանրատա էսիր պուլունան Ֆրանսըգ տ- սաքիլէրին, Ֆրանսաեւ ավտէթ իյլէմէ- լէրինի տախի կէրի պըրադմըլ տըր:

— Սլմանեւ իմբերաթօրու, մարտ 22 տէ եթմիլ պէշ եւաշըն թէքմիլ իյ- լէմիլ տըր:

— Վէյլլէր Ֆայթունկ նամ զաղէ- թանքն պէնտընտ, Օլնէրու Մօլթ- քէ, խըտմէթի ինքաիյէտէն կէրի չէ- քիլմէք նիւթէթիստէ իմիլ:

— Մարէշալ Պաղէն, նիհայէթ իւ- էմիլ, քէնտի թալլը ու հարէքէթի իւ- ճէրինէ եաղըլան գրիթիգալարտան թահիլ օլունտուգ, քէնտի գօմանտան- լըղը հիւսնուսինտ օլուն թալլը ու հարէքէթիսին, թէքիլիլէ արնմասընը, հիւքիւմէթտէն թալլէպ իյլէմիլ տիր:

Լը Բօլլը Ֆրանսէ նամ զաղէթա, մէզքիւր հալտաիսի թաաիթ իյլէտիք- տէն սօնրա, Մարէշալ Գանրօպէր թա- րաֆընտան, Մարէշալ Պաղէնէ եաղը- մըլ օլուն պիրտէ մէթթուպ նէշը իյլէմիլ տիր:

Մարէշալ Գանրօպէր, մէզքիւր մէք- թուպու իլէ, Մարէշալը միւսայիլէյի ի- ճէնա իյլէմիլ տիր քի, Սայիր ժէնէրալ- ար թարաֆընտան, լիսանէն, քէնտի (Պաղէն) իւզէրինէ օլունան հիւսնուսին- րա ճէվապ վիթին:

— Սենթ-Բէրըսգուրկուս թապ ու ու նէշը իտիլէն Էնվալիս Բիւս նամ զա- ղէթա, մարտ 3 թարիլիլէ, Սլմանեւ իմբերաթօրու թարաֆընտան, Բուսիս իմբերաթօրունա եաղըլըլ օլուն ավտի- տէքի մէթթուպուն սուրէթիսին տէրճ իյլէմիլ տիր:

«Պու կիւն, Բարիս տիլարըլ գա- շըսընտա, Մուսթաֆօք աքիլինէ պիր եօղլամա թալիմի ինքա խորիսի- յիմ սըրաաա, պիրինճի Սլէանտու- նուն թահիլը գօմանտաթընտալուն- մուշ օլուն Բուսիս օրտուսունու վէ Բը- րուսիա Գըրալը իտարէսի թաթընտա օլուն օրտուսընը, պիրպիրլէրի պիր- լէշմիլ օլունգլարը հալտէ, չէն գալ- զալարտան սօնրա, Բարիս եաղըլմա- գա պուլունմուշ օլունգլարը նէշըլի տէրիսաթըն իթմիլիլ տիր:»

Սլմանեւ իմբերաթօրու, Բուսիս իմբերաթօրունա վիթմիլ օլունգ, Բը- րուսիանքն պիրինճի մուսթաֆօք ալա- եր գօմանտանլըղը իւնվանընը ապուլ օլունմուշ օլմասը իշին տալիս, իզքիւր մէթթուպու իլէ, միւսայիլէյի հըրէթ- լէրինէ, քէնտի խօշնուսիլէթիսին իշին իյլէմիլ տիր:

— Խաբանեւնքն Էրօգա նամ զա- ղէթա, Միւսայիլէյի Սլմէրի հիւ- քիւմէթիսին, Գուպա վէ Բօրթօրիքօ ատալարընը, 100 միւսօն տօլար, օլա- րադ, Խաբանեւ հիւքիւմէթիսին սա- թըն ավտէթ իթմիլիլ օլմասընա տիր, Սլմէրիգա զաղէթալարընտա օղէնան հալտաիսի, րէնմէն եալանա չըգըմըլ տըր:

Լիմպէրկտէն եաղըլմըլ օլուն պիր մէթթուպ, Լիհիթման վէ Ուլաճ-Գու- տան սինօլարընա, 150,000 նէֆլի, ու- սիս ասաքիլի վազ օլունմուշ օլմասըն պիւսան իյլէմիլ տիր:

Մէրգուսան ասաքիլ, Բուսիս օր- տուսունուն էն ավա ասաքիլի օլուպ, օրտունուն պաղը գալան գըմնտան տահա զիւստէ չալուգլուգլա թէշ- քիլ իտիլիլ, վէ կէշին սէնէ բէք ազ- արը եւտիստէ գուլլուգտան տօլար թիւֆէնքիլը պուլունմադտա, վէ թօր- արը տալիս ասաքիլ, չիւտիլ իսէ, կիւրէք գուլլուգտան տօլան թիւֆէնքիլէր, վէ կէրէք ավա թօլարա, պօլ պօլ մալիք պուլուն- մադտա տըրլար:

— Խիլիլէրրատա, մարտ 10 տան 17է գատար, եանի պիր հաթթա գար- ֆընտա, տէմիր եօլարըն կէրիլի, 799, 735 ինկիլիլ լիւրաշնա պալիլ օլմուշ տուր:

Կիլէն սէնէ, անի հաթթատա օլան կէրիլ, 749,901 ինկիլիլ լիւրաշնա իսի, Պու սէնէ, օրթու հիսապա, Խիլիլ- թէրրա տէմիր եօլարըն հաթթալթը, հաթթատա, 800,000 ինկիլիլ լիւրաշն թալմիլ օլունմադտա տըր, եանի, սէ- նէտէ, 41 պուլուգ միւսօն ինկիլիլ լի- րաշն:

Խիլիլթէրրանքն, տէմիր եօլարըն ին- շապը խուսուսունտա, նէ տէրէճէլէրէ գատար իլէրուսիլ օլմասը, մէզքիւր հիսապտան գօլալմա անլաշըլըլ:

— Բարիսին իլթիլլալ թարաֆիլիլէ- րի, էօլտիլթիլլալ օլունգլարը Օլնէրալ Լըղօնթըն վէ Օլնէրալ Թօմանքն սէթ- րիլէրի իւզէրինտէ պուլունան տիւլմէլէ- րի գօլարապ, եալմըլար ֆրանքա օ- լարապ, սօղադարտա սաթմըլար տըր:

— Խիլիլթէրրանքն, սօն տէ- րէճէտէ շիտիտ հարէքէթիլէրի, Էնվալիլ- լէրալ չօք ֆիւնա պիր թէնէսիլ իյլէմիլ, վէ Բարիստէն վարիտ օլուն տէմիր եօլ արապալարընքն էթրաֆը, հիւր տէֆա տիւլարը տէշլէթ օլուն պիրիլ զալապա- լըգ թարաֆընտան ստըլմադտա իմիլ:

ԻՄԲԵՐԱԹՐ ՆԱԲՈՒՆՈՒՄ ԻՆՎԵՍՏԻՄԵՆՏԱՆ ՄԻԿՐՈԱՍԻՆԻԻ ԻՅԼԵՄԻՍԻ Խնութանտան Պիլիթ զաղէթա, Լի- Էթ շէհրնտէ թապ ու նէշը օլունան Մէ- օղ նամ զաղէթատան ալարադ, սաղարդ իմբերաթօր Նաբոլեոն, Խիլիլթէրա-

եւ կիլթմէք իշին շէհրի մէզքիւրտէն կէշմիլ օլմասը հազգընտա ավտէթի մալիլմալարը վիթմիլ տիր:

Ֆրանսանքն սաղարդ իմբերաթօրու, տիւնքի կիւն անլալմըն սաաթ օն վէ գըրը պէշ տաղըլարտա, Գատէլտէն եօլա չըգմըլ օլունգլու հալտէ Օսթէ- նէ կիլթմէք իւզըն կիլթմէնին տէմիր եօլ մէրքէլիստէն կէշմիլ տիր: Մալսուս արապա գաթարը, սօղալը արապատան իպարէթ իտի, պուլունտան տէօրտիւ եօլմու արապալարը, իւշիլ բըրթը ա- րապալարը, վէ իթիսի տալիս Նաբօլե- օնուն եօլմուլուգ արապալարը իտիլէր: Խմբերաթօր հաղըլթիլէրի, Սէտան մու- հարէպէսինտէն սօնրա, Լիպարմօնտան Գատէլէ կիլթմէք իշին պինմիլ օլունգլու Գօնիլ տը Ֆրանստընքն արապալարտա պուլունմադտա իտի: Մաթէթի մէվնու- տի, իկիլմի պէշ օլմուգ նէֆէր քիմա- նէլէրտէն իպարէթ պուլունմադտա իտի: Բըրէնտէ Մաթիլտ իլէ տիկէր պիր գա- տըն վէ սայիր իթի նէֆէր քիմէնէլէր, Նաբօլեօնու Հէրաթթալտա պէքիլմէք իշին, անլալմըն սաաթ պէնիստէ Պըրիւ- սէլտէն եօլա չըգմըլար իտի: Մէրգու- ման քիմէնէլէր, մէզքիւր սօն մէրքէլ- տէ իմբերաթօր Նաբօլեօնուն արապա- սընա պինպ, Մալիլնէ գատար միւշա- րիլէյի հաղըլթիլէրինքն թիւֆաթթընտա պուլունմուշար տըր: Արապա գաթա- րը, Վիլիլթէտէ տուլմաալ, լաքին պի- ճիմ տէմիր եօլ մէրքէլիստէ պիր գաշ տաղըլա տուրտու: Խիլիլթէր իմբերա- թօր, պիր գօլթիլլալ տանտալիտաթնտա եաթըլմըլ օլունգլու հալտէ, ուեուսադ- տա տըր կիպի կէրիլմէքտէ իտի: Միւ- շարիլէյի հաղըլթիլէրի, ժէնէրալ իւնի- ֆօրմասը կիլթիլիլ վէ իւնիֆօրմանքն իւզէրինէ տալիս պիր մանթօ ավըլ իտի: Սաղարդ իմբերաթօր, սըհէլթի պէտէնի- յէսի պըրքէմալ տըր կիպի կէրիլմէրի սիմասընտա ասալ խաթթալըլ նըշանէսի եօզ իտի, եալմըլը սալլարը գիւստէ- սիլլէ պէրազլիլմըլ տըր: Բըրէնտէ Մա- թիլտ պաշտան թըրնտալ գատար եա- րուպալարը կիլթիլիլ իտի: Մուհարրի- լէրիլիլտէն պիրիսի, քի արապա գաթա- րընքն կէշտիլի վաղըլ տէմիր եօլ մէրքէլիստէ պուլունմադտա իտի, Բը- րէնա Նաբօլեօնուն եալմէրի հարապ բը- րէնա տըլ Մօքթուլ իլէ պիր աղ գօ- նուշապիլիլ վէ Բարիստէ վուգլու կէ- լէն աղըր վաղալարըն խապէրինի վիթէն թէլիլապիլարը քէնտիսինէ թէպիլիլ իյ- լէմիլ տիր:

Բըրէնա տըլ Մօքթուլ տըլ հալ, պուլունտուլու արապատան ալաղը ին- տի, վէ անէլէ իլէ Նաբօլեօնուն արա- պատան գատար իլէրէտի: Նաբօլեօ- նուն պինմիլ օլունգլու արապանքն գա- րուսուտէր հալ ալլարը, պիր գաշ սա- նիլ զաղըլտա, եաթը պուլուգ գա- րանլըգ իշինտէ պուլունան մէզքիւր ա- րապա ընդալմալ վէ իմբերաթօր Նա- րօլեօնուն, աեադ իւսթիւ տուրմուշ օլ- տուլու հալտէ, պիր մուլ ընդը իլէ մէզքիւր թէլիլապիլարը տիգաթթըլմա օղունմադտա օլունգլու միւշահէտէ օլուն- տու: միւշարիլէյի հաղըլթիլէրինքն եիւ- ճիլտէ հիւր վաղըլթի կիպի, քէտէր ու էլէմ նըշանէսի ասալ կէրիլմէսի, լա- քին մայլթի մէվնուսինէ Էօլլէ օլմատը, չիւնքի, մէզքիւր հալտաիսիլ քէնտի- լիլ կիլիլ պիր խօշնուսիլէթի վիթմիլիլ տիր: Սաաթ օն պիրէ պէշ տաղըլա գա- լարադ, արապա գաթարը անէլէ սու- րէլթէ եօլ ալմադտա իտի:

Մէզքիւր արապա գաթարը, ոտպա- հըն սաաթ պիր րատտէլէրինտէ Մալի- նէ միւլապէլէթ իյլէտի վէ մաքինա ա- րապալարը տէյիլթիլմէք իշին օրա-

տա տուրտու: Բըրէնա Մաթիլտ իլէպէ- րապիլինտէ պուլունան քիմէնէլէր, քի պուլունարըն իշինտէ, սէօլլէնտիլինէ նէ- զարէն, Բըրէնա Բիլէր Պօնապարթ տալիս պուլունմադտա իմիլ, Մալիլտէ Էր- պէլթէլտէն կէլէն արապատան ալաղը ինտիլէր: Բըրէնա իլէ մայլթի մէվնու- տի, սաղարդ իմբերաթօր Նաբօլեօն իլէ զայլթի սիւքիլմէթի հալ իւզըն վէտա- լաշտըլտան սօնրա, քէնտիլէր իշին հա- ղըլմալմըլ օլուն մալսուս արապալարա պինպ Պըրիլսիլէ ավտէթ իյլէտիլէր: Օլ տարա, Լուի Նաբօլեօնու կէթիլլէրէն արապա գաթարը, անէլէ իլէ կան, Պը- րիւթ վէ Օսթէնէ տօղրու եօլ ալմադ- տա իտի: վէ սաաթ տէօրտէ վարադ- տան, սօնադ վէ նէմ պիր հալաաա Օս- թէնտան տէմիր եօլ մէրքէլիլին կիրտի: Սաղարդ իմբերաթօր, բըրէնա Միւրա, Բէմպօ նամ միւրաթօր, մարէշալ Պաղէն, Գաթթէլլօ վէ Ֆրէնթիլ նաման ժէնէրալ- ար իլէ մայլթի մէվնուտի օլուն 37 նէ- ֆէր քիմէնէլէր, արապալարտան ալա- ղը ինէր ինմէլ, Օթէլ տը Ֆրանս թա- պիր օլունան լօգանթաեւ կիլթիլլէր: Սաղարդ իմբերաթօր իլէ մայլթի մէվ- ճուտի տէր հալ եալմադա կիրտիլէր:

Պու սապահ, սաաթ օնտա, իմբէ- րաթօր Նաբօլեօն, Գօնթէլա տը Ֆրան- տըր նամ Պիլիլթա վաթօրունա կիլթիլ: Հալա պուլունթիլու վէ տէնիլ տալիս պիրադ տալիլալ իտի: Մայլթի մէվ- ճուտիստէ պուլունմադտա եալմըլը օն նէֆէր քիմէնէլէր, սաղարդ իմբէ- րաթօր իլէ վաթօրա րադիպ օլմուշար տըր: Տիլիլլէր, մէզքիւր լօգանթաաա գալարըլ: Սաաթ օնու չէյթէ կէշէ- րէք, իմբերաթօրու կէթիլլէր, վաթօր եալաշ եալաշ եօլա չըգալ, վէ տէր- հալ ինկիլլիլթէրա գըրըլարընա տօղրու եօլ ալարադ, պուլունթիլու ուֆուգուն իշինտէ նապէտիտ օլուն:

— Բըրէնա տըլ Լիւս նամ զաղէ- թանքն պէնտընա նէզարէն, պիր թա- րըմ ֆիլմէնկիլ պանքիլլէր, ճիւսհու- րիլթիլ պաղը սաղալմաթը շարթը իլէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթիլնէ իթի միւսար ֆրանք իթիլիլալ վիթմէլիլ թէլիլիլ իյլէմիլլէր տիր:

ԲՈՒՆԻՍԱՆ ՕՐՏՈՒՄԻՆՍԱ ԶԻԿԻՄ ԻՏԵՆ ՆԻՅԱՄ

Ֆրանսըլ զաղէթալարընտան պիրի- սի, մէզքիւր իւնվան իլէ, ավտէթի պէնտի նէշը իյլէմիլ տիր:

Սլթը այտան պիւրու կիրիլիլնէ միւ- տարէպէլլէրին նաղլիլթիլլէրինտէ, Էք- սէր տէֆա, Բրուսիալարը, թէք թէք գալարըլարընտա գարըլը գօնամաղարը վէ շալիսի իյիլթիլտէն վէ սիւնկիւ սիւն- կիլիլ կէլիլտիլթէն ասաքիլիլիլ զայլթի տէշլէթիլլալ գըլան չէվիլթիլթէն մահ- րում պուլունմադտա տըրլար, տէնմիլ տիր: Բրուսիա ասաքիլլէրին կէրիլն, պալապտէքի պէնտալթըն սահիհ օլ- մուշ օլմասընա իղնա օլուն:

Պիր խասէլլէրի (յաալուլթիլն) վաթ տըր քի բէք չօք գուսուրուն եէրի- նի տօլտուրուր, վէ տօլտուրունտուր տուր, չիւնքի մէզքիւր խասսէ սայիսին- տէ քէսպի ֆիլթիլլալ իյլէմիլլէրտիր: վէ պուլ խասսէ տէտիլիլիլ չէյ տալի, անլիլին ինանթմադ սուրէթիլ օլուն նի- ղամ ու Էրքանալարը տըր:

Բրուսիալար տաքիլլէրին, քէնտի օֆիլ- Էալիլա սաաթալար իլէ րիսիլթիլ քէա- միլիսի վար տըր: պիր Բրուսիալար օֆիլ- Էալիլն, քէնտի Էմիլ թահիլթիլտա պու- լունան ասաքիլլէրին Էօլտիլլալմէք վէ եալաթ Էօլիլլէրին պալաշ իյլէմիլէ հուգըլուգլալար տըր: տօնթալարըլարտան պիրիսի, Սէտանտա, ատի պիր գալ- մադալմըն, սօնադ գան իլէ, ճէպիլտէն

ընկույթը թափանցանքը չըզտարապի պիր
զարբընը ըրգընա կէշմի օլան իքի նէ-
ֆէր ասքըրէրի պիրիպիր արտը սըրա
վուրուպ էօլտիւրմիւշ օլտուղունու կէօզ-
լէրի իլէ կէօրմիւշ տիւր :

Ասքըր, հէր խուսուստա, քէնտի
գօմանտանընա պօրծլու պուլունտուղու
ըրաւէթ ու հիւրմէթի իպրազ իյլմէյէ
մէնպուր տուր :

Պիր գարաղօլ մէրքէզի էօնիւնտէ օ-
թուրմուշ օլան ասքըրէր, պիրտէն աս-
եաղա գաղղըպ, գօմանտանընա կէօզլէ-
րինտէն երրաղլանընաեաղա սէլամա
տուրմաեա պօրծլու տուրլար : Սօգազ-
տա պիլէ, ասքըրին պիրի, պիր օֆիշ-
եալ կէօրտիւյիւնտէ տուրուր, էկէր օլ
արատա սիկարա իլմէքտէ իսէ, սիկա-
րասընը աթար, գալըրըմ իւզէրինէ չը-
գար վէ սէլամա տուրուր :

Պիր ախլամ, Սէն Գանթէնտէ պիր
գահվիլանէն տիրէթօրու, սէրլօշ
ասքըրէրի գաղղըպ իլմէք իսթէմէտի-
յինտէն, մէրգուլան ասքըրէր, գահ-
վէտէ հէր նէ քի վար իտի իսէ գըրմա-
եա գաղղըպը, լաքին պու ալա պիր
օֆիշեալ իսթէ կէլիպ, ասքըրէրին
քեաֆֆէսի տախի քէնտիւրինի աշաղը
օլտուր վէ գարուստ տուրմուշ օլան
օֆիշեալըն էօնիւնտէ կէլիպ պիրէր
պիրէր ախլամը չըգտըրար, մէրգուլ
օֆիշեալ, մուլթազ սուրէթտէ իպրազը
իթաթի իլմէքէնէրի եուրուր վէ թէր-
մէ իլէ վուրուր իտի :

Պիր ասքըր, քէնտի օֆիշեալը թա-
րաֆընտան տաեազ եէտիյինտէ, աեազ
լարընը պիրպիրէրինէ պիրլէշտիրմէ
պօրծլու պուլունտադտա տուր. եալընըզ
գալմը, տէյնէք, եալաթ թօգաթ ին-
տիրիտիքտէ պաշընը աշաղը էյէպիլի
վէ էկէր աեաղալարընը գըմըլտաթաեա
օլուր իսէ, տահա զիւրատէ գուլվէթիւն
տաեազ եէր :

Օֆիշեալըն քեաֆֆէսի տախի
թէմիզ իւնիֆօրա կիյինիւրի վէ իւնի-
ֆօրմալարըն իսէ պիլիմ օֆիշեալարըմ-
ըն սուլէ վազթիւնտէ կիյինտիքլէր իւ-
նիֆօրմալարտան զիւրատէ բարազ տըր-
լար :

Օֆիշեալըն պիրիսի, պիր գահվիւն
կիրտիյինտէ, հէր քէնտէ սէլամ վէրի վէ
բայէլէրի աշաղը օլտուրըն քեաֆֆէսի
էկէր քեաղըտ օլտադտա իսէլէր, քեա-
ղըտընը, վէ էկէր ցիկարա իլմէքտէ
իսէլէր, յիկարալարընը պըրազըրլար,
վէ էկէր լաղըտը իլմէքտէ իսէլէր, սուս
օլուրլար, վէ աեաղա գաղղըպ տու-
րուրլար թա քի օֆիշեալ կէլիսէնէ-
տէք : Օֆիշեալար, ատիէօթիմէք իչին
պիրիպիրէրինէ էլինի սըգադլար, կէօ-
րիւնիւր քի էլ սըգադլար նիղամալարընա մու-
ղայիր տիր :

Պիր ազ տա : Ուրուսիւրալարըն քէն-
տի էօլիւրէրինի նէ սուրէթտէ կէօմմէք-
տէ օլտալարըն իւզէրինէ մալիւմաթ վի-
րէլիմ :

Մուհարէպէնին ֆէրտասը կիւնիւ պիր
թաղըմ խասթա պաղաւար իլէ թէն-
կէրէնիւր, 140—150 քիչի իլէ պէրա-
պիր մէյտանը մուհարէպէնէ կիտըրէր,
պուլար տէօթ թարաֆը գուշատըպ,
պըրազմաղար քի սէյրիւրիւր եաղաշ-
սընլար :

Հէքիմին պիրի, լալէլէրին եանընա
եաղալարպիւղէրինտէ, ասքըրին իսթիվէ
թապուրուն նիւմէրուսու եաղըմըշ օլան
միտալը քէնտէ : իւզէրէրինտէ միտալ-
լարը գալմաեալար կէօմիւրիւրէր, Հաթի-
թալաւէօլլէնտիկինէ նէգաթէն, եաղալան-
մըշ օլուպ, լաքին սաղլանաեաղարընա
իւմիտ իտիլմէքէնէր տախի տիկըրէրիլ
պէրազըն կէօմիւրիւրէր, կէօմիւրիւրէր-

լէրի կիւնիւն ախլամը, պիր թաղըմ
գէվալլարըն, մէզարալարըն իչինտէ ին-
լէտիքլէրինի գուլաղալարըն իչինտէ վար
տըր. պէքիլէր պըրազմաղար քի օնլա-
րա եանաշատըն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԳԱՊԱՆՆ ՎԱՐԾԱՐԱՆ

Մէզքիւր վարժալան շախիւրտանը թա-
րաֆընտան գալմէ տըրման վէ օգուլան
շու աթիլտէքի նու թգու տախի, պէրալի
թէշվիգ աեթ իտէրիլ :

Հայեր .
Հին ժամանակի մարդիկ հագուստի ձե-
ւերուն նկատմամբ պարզ ճաշակ մը չ'ըզա-
ցած ըլլալուն համար, ամեն ոք իր ուղած
ձեւը կընտրէր, եւ այն ալ դարձեալ օտա-
մանի մը մէջ . բայց վերջին ժամանակները
անոնց դանազան ձեւեր տալ գրեթէ չատե-
րուն բնական յատկութիւն մ'ըլլալով՝ եւ
մօտ ժամանակներս նախնական կերպարան-
քէն իսկ չեղելով, եւ հարուստ կամ աղ-
քատ գանձը բուն իրենց ճշմարիտ վայել-
չութիւնը փայլ տուող նիւթեր կարծելով
սկսան մեծ մեծ գուժարներ յատկացընել ա-
նոնց, որուն գէշ հետեւանքները այսօր ըստ
մեծի մասին մեր ազգին վրայ տեսնելով կը
համարձակիմ սոյն ներկայացուցէս օգուտ
քաղելով համոզել այնպիսիներն որ իրենց
վախճանը կանխատեսեն :

Արդ՝ Տեաքը, ինչպէս որ կրնաք ալ մա-
կաբերել, սոյն ներկայացուցի ախիւրեւ պի-
տի ցուցունէ թէ քոչայի անհուն միջոց մը
կայ նորաստեղծեան եւ պարզաստեղծեան
մէջ . այսինքն թէ նորաստեղծութիւնը որչափ
կը մոռնոցնէ դմադը, որչափ հարուստ ըն-
տանիքներ աղքատ ընելու եւ աղքատ ըն-
տանիքներն ալ անկանգնելի թշուառու-
թեան մէջ ձգելու պատճառ կըլլայ, սոսկ
դայն չափաւորութեան մէջ չի պահելուն
համար : Ասի մասնաւորապէս մեր ազգին
վրայ կը տեսնուի . քանիչ շատ տնտեսներ
կը տեսնենք եւ կը լսենք որ շատերն նորա-
ստեղծութիւնը իրենց անձնական օգտին ծա-
ռայող պիտոյից գլխաւորն համարելով՝ ա-
մէն ժամանակ նորա վերայ կը խորհին եւ
զանազան հնթաղրութիւններ կընեն, այն
տոտիճան զմայլած են անոր խորհրդով որ
եթէ ամէն վայրկեան անոր վրայ խօսնելու
ըլլան, բնաւ չեն ձանձրտար, եւ ուր որ
ըլլան ուր որ գտնուին, իրենց խօսակցու-
թեանց գրեթէ ամբողջ մասը անով կանցը-
նեն, մինչեւ անգամ եկեղեցեաց մէջ ալ
ըսածս կապացուցանէ, մեծ տօներու օրեր
եկեղեցեաց մէջ իզական սեռին զանազան
հագուստներով եւ մեծագին զարդարուած
տեսնուիլն ու իրարու հետ նորաստեղծեան
վրայ խօսակցիլ, որոց օրինակն շատ ան-
գամներ տեսնուած է . մէկը միւսին կըսէ
թէ այս տարի ինչնոր զգեստ չինցցիր, եւ
միւս մ'ալ թէ գլխաւորիս հէտը վերջինն է
քանիի առիթ եւն :

Բայց եւ այնպէս այս յատկութիւնը մի-
այ, ժողովուրդին վրայ չի տեսնուիր, այլ
կըրնալ ալ իրեն վիճակին համեմատ նորաստե-
ղծութեան սկզբունքը կենէ ժողո-
վուրդին կը քարոզէ, բայց քարոզածներուն
նշոյլը անգամ իր վրայ չերեւար . այս խօս-
քըս կըրնական պատիւը վատահամբաւելու
նպատակ չունի, այլ կարծեմ զուք ալ ինչ
հետ կը վկայէք թէ ճշմարտութիւն է . ու-
րովհետեւ ամենուս ալ յայտնի է առի, եւ
չենք կրնար ուրանալ : Խօսքէս չի չեղելու
համար դատեմ կրկին իմ նպատակս բա-
ցատելու :

Նորմին կը տեսնենք անանկ ընտանիք-
ներ որք թատրոն եւ կամ զօսաւալարեր գա-
ցած ժամանակին, թաւիչէ հագուստնե-
րով, անդամանդէ զարդերով կը զարդա-
րուին, վերջապէս ամեն հնարք կը գործադ-
րեն ուրիշին անհարկ իրենց վրայ հրաւի-
րելու համար եւ գացած ժամանակին ալ
անանկ հպարտութեամբ մը կը քայլեն, որ
տեսնողն զանոնք դիցուհիներ կը կարծէ,
(սովորաբար չապա հարուստներուն նկատ-
մամբ է դիտողութիւն) : Այսպիսիք իրենց
նման չի զարդարուողներուն իրենց չափ շո-
ռայլ չեղողներուն ծառայի չափ յարգ չեն
տար, հետեւին խօսիլ չեն ուզեր, սակայն,
ո՞վ անմիտ, ո՞վ որ ալ ըլլա, դու որ այդ
պերճութիւնը ունենալով կը գոռոզանաս եւ
քեզ նմաններն քենէ ստորին կը համարես,
չատ հաւանական կը թուի որ օր մը դուն
ալ անոնց վիճակակից ըլլաս : Բայց այժմէն
զիտցիր որ եթէ դատարարութիւնէ զուրկ

զանուած, տեղ մը գտնուած ատենդ
տեսնես անկ մէկը որ զանազան նիւթե-
րու վրայ խօսի, կը ճառէ, գաղափար կը
յայտնէ, դու իբր աւճան անխօս եւ ան-
բառաբար, քննադատ, հարկաւ վիճակիդ վը-
րայ կը վրահարիս եւ կը փախաքիս դու
ալ անորան մէկն ըլլալ, բայց անկարելի
է, քան որ դու պերճութեամբ սնած ես
ու ոչ թէ բարոյական եւ մտաւոր դաստի-
արակութեամբ : Ուրեմն գիտցիր որ նորա-
ստեղ մը ի՞նչ ինքնին պատիւ կը գտնէ,
եւ ո՞չ տիչէն, եւ համոզուէ որ այդ կեր-
պով չեպրնար աշխարհիս մէջ այդ երջա-
նիկ վիճակը միօրինակ ապրիլ, վախճա-
նըդ միտք բեր . մարդկային պարտաւո-
րութիւնըդ կատարէ որ ժամանակին անոր
օգտակա հետեւանքներն վայելես :

Ապաւրինի, մայրեր որ ձեր զաւակաց
երկրորդաստեղծն կը համարէք, միւնչեա
տղայ մընա՞ծ օրէն իր դատարարակութիւն-
նը զիւրաբապէս ձեզմէ պիտի ընդունի .
ուստի ը համարձակիմ ըսել թէ, նորաստե-
ղծութեան հետեւող ճնոցը մը չի կրնար իր
զաւակ լաւ դաստարարակած համարիլ, մա-
նաւա՞ր իր էք զաւակը, երբ իր մանկա-
կան հասկին մէջ միտքը նորաստեղծութեան
չի իրոյեցնէ : Շատերն անանկ համոզուած
են որ տղայ մը միայն դպրոցի մէջ լաւ
դաստարարութիւն առնու, եւ տան մէջ
անորակառակ տեսնէ, 'ի հարկէ իր դպ-
րոցական դաստարարակութիւնն կը տկարա-
նայ ալ տղան կըլլայ անբարոյական մէկը :

Իս եւս չեմ յոռնար ըսելու թէ այս ինչ
կամայն ինչ ընտանիքը Գաղղիացի վարժու-
հի ու կուզեն իրենց տղան կրթելու կամ
ամենէն աւելի Գաղղիներն սովորեցնելու հա-
մար . որպէս զի մէկուն հետ տեսնուած
ժամանակը պօսեալ, պօսեալ եւն . ըսէ
ալ ալ նորաստեղծութիւն մ'է . մարդիկ ալ
պէտք է լուրջապէս լեզու մը սովորին, բայց
ինչ բանի համար, միայն նոցա ուսումնա-
կա գրքերն կարգադրով անոնցմէ օգուտ
քաղելու համար . որովհետեւ անանկ ու-
սումնական գրքեր գիտ մեր մէջ կը պակ-
սին, իսկ ասոր հակառակ պարզաստեղ-
ծութիւնը ընդունող եւ անոր բարի հետեւանք-
ները ճանչցող մէկը չը կրնար ուրիշ բանե-
րու վրայ խորհիլ . ալ ամէն ժամանակ ի-
րեն օգտակար եղած բանեցուն վրայ կը
տեսնուի եւ անանկ եւ վարժարի, կղզայ
ինքն որ ամէն բանի մէջ չափաւորութիւն
պէտք է, չափաւորութիւն ըսելով չեմ ու-
զիր ըսել, աղէկ չի հագցիլ, աղէկ չուտել
եւն . այլ ունեցածն ըստ չափու եւ ըստ
պատշաճի գործածել, չափաւորութիւնը
ամէն բարեաց աղբիւրն է, սակայն ախտոս,
որ շատերն նորա յարը չի ճանչնալով կը-
սեն թէ այսչափ դանկեկան այսինչ կամ այն-
ինչ բանի տալով ինչ կըլլայ . եւ բնաւ չեն
հաշուեր թէ այսպէսով թէ ինչ մեծ գու-
մարներ կը վատեն :

Ի վերջոյ կը յորդորեմ գծել, քոյրեր,
պարզաստեղծութեամբ միայն կրնանք երջան-
կութեամբ ապրիլ աշխարհիս վրայ, հետե-
ւինք պարզաստեղծութեան թողողով նորաստե-
ղծութիւնը որ զմեզ կատարեալ մարդ ըլլա-
լէ չը գրկէ . համոզենք զիրար որ մարդուս
իստեղն ու պատիւը թանկագին զարդերու
եւ հագուստներու մէջ չէ, այլ բարոյական
դաստարարակութեան մէջ . իւր դուք, որ
մայր տիտղոսը կը կրէք, եթէ կուզէք որ
ձեր զաւակները բարոյապէս ապրին, պէտք
է նախ դուք անոնց օրինակ ըլլալով սով-
որեցնէք ինչ բաներ կրնան օգուտ քա-
ղել եւ ինչ բաներ վնաս . որպէս զի ձեր
այդ տիտղոսին համեմատ ընթացք մը վա-
րած համարուիք աշխարհիս վրայ :

Դասէ Գաղղիներ :

ՏԱԽԼԻՑԷ

Ուշագտան մարտ 1 թարիխիյլէ,
իզմիրտէ թապ օլունան Լնքարախալնամ
ղազէթաեա վիրուտ իտին թահրերա-
թըն թէրճէմիսի տիր :

Խիւտալէնտիկեալ վիւայլէթինէ թա-
պի Բէօթահեա սանճաղը տախիլինտէ
Ուշագ նահիյլէսի էհալիսին, կէրէք
թիճարէթ, վէ կէրէք սայիր խուսուստա
վիւայլէթի մէզքիւրէ իլէ գաթա ալեա-
գալարը օլտաեալ, չըմէն տը ֆէր, վէ
բօթթա վասըթաթըլալ, Ս.յալըն վիւա-
յէթի ճէլիւսին, քէմալի մէրպուլիյ-
յէթի օլտադ հասէպիլլէ, հէր նէվի թի-

ճարէթ վէ տատ ու սիթէտիլէրի, օրա
թիւճճարաւըլա Իճրա իլէմէքտէ, վէ
նահիյլէյի մէզքիւրէ, խիւտալէնտի-
կեալ վիւայլէթի տախիլինտէ պուլուն-
մադ միւնասէպէթիլլէ, մուսթէլաթճա
վուզու պուլաճադ միւշքիւլաթըն թէս-
վիլլէսի գըմընտա, Պուրսաեա միւրա-
ճաթլարը լաղըմ կէլէրէք, պու իսէ
եւվմէն ֆէ եւվմէն միւշքիւլաթըն առի-
տէյի միւլէտտի պուլունմադտա օլտու-
ղունտան, նահիյլէյի մէզքիւրէ իլէ ալադ
ու իթ.սաթ պուլունտան թիւճճարաւըն էօյ-
լէ ումուրը ճիւղիլինի ֆալ ու թէսվի-
յէսի իչին, մազարըն վիւայլէթի կիթ-
մէքտէն իճթիրադ իլէ, ըլլիթէ ըլլի-
թէ նահիյլէյի մէզքիւրէ իլէ գաթը
թիճարէթ վէ միւնասէպաթ իսթէք-
լէրի տէրքեար, վէ պու հալ իսէ, էհա-
լինին դարաւըն միւսթէլիլմ օլտա-
ղը պիտիտար օլտուղունտան, էհա-
լիյի դարաւ վէ գիւրանտան վիւայլէ
իլմէք իչին, նահիյլէյի մէզքիւրէնին,
Ս.յալըն վիւայլէթինէ իլլիթիսադը, հիւ-
քիւմէթէ տախի մուճիկի իսթիֆատէ
օլտադը պէտիհի տիր, գիրա, շիմիլի
տէկին, միւլլէթիլլէ, իսթիթիլլէրի
կիպի, մէզքուլաթ վէ մահուլաթըն թախ-
մին, վէ ֆիւթաթըն ֆահիշ թադտիր վէ
թայեին իտէրէք, հասըլաթըն եաղմա, վէ
էքսիլի շիֆթիլլէ ասհապը միւլլէթիլլէ
լէրին էմր ու թէնպիհինէ մէպնի, խար-
մանլարըն գալըրմաեալ, թըշընի
սանինին զայնէսին տէկին թարալարտա
եւիլլէ իսթիլլէ պըրադըմադտա, վէ
գաթ վէ եաղմուրաւըն ալթընտա մահ-
սուլաթըն քեաֆֆէսի շիւրիլլէպ, պու
եւիլլէն սէնէվիլլէ զըրգ էլլի պին լըրա
գարաւ վէ գիւրան վուզու պուլադտա
տըր : Պունտան պաշգա, Հիւքիւմէթի
սէնիյլէ, կէրէք վէրկի վէ կէրէք ալար
աքճէսինին, Տէր-սէպաթէթի կէստէրիլ-
մէսի իչին տէնք պաղլանըպ, հայվա-
լար իլէ լըրա օլունաճաղընտան, կիւ-
գէշթիլլէ պա բօլիլա իլլիլլէ իրաւ
իլլէտիլլէ հալտէ, վուզու պուլան մէսա-
րիֆի նաղլիլլէտէն գուրթուլադտան
մատա, ֆայիլլէ տախի իսթիֆատէ օ-
լունուր . պինտէն ալլիլլէ, նահիյլէյի
մէզքիւրէ էհալիսի, իչպու աւիւշար օլ-
տուղարըն միւշքիւլաթտան խէլա օլտա-
լարըն մէմուլ իտէրէք, Պապը—ալլիլլէ
պիր գըթա արդուհալ թադտիր իլլէ-
միլլէ տիր :

Ճէրէ :

Ձիֆթիլլէ հագգընտա, նիլէ մա-
հէլլէտէ, կէօրիւմէքտէ օլան պու կիւ-
նա միւշքիւլաթ, հէր շէյտէն էվիլլէ,
հիւքիւմէթի սէնիյլէն նաղարըն տիգ-
գաթըն տալլէթ իտիպ, վէ մէզքիւր
միւշքիւլաթըն էօնիւ քեալիլլէն ալընտգ-
տան պաշգա, հէր նէվի թէսհիլլէթ վէ
թէշվիլլէ տախի կէօթիլլէրիսէ ճայիլ
տիր, գիրա, պիր միլլէն մամուրիյլէ-
թիլլէ վէ սէպաթիլլէ հալ վէ սէրվիլլէն
պաշընա մուճիկ օլան շէյ, եալընը
թիճարէթ վէ սանթթ օլտաեալ, իլլա
օնլար կիպի, վէ օնլարտ օլտաեալ գի-
գիւրատէ վէ տահա էվիլլէ, վէ ալլիլլա-
սուս մէմալիլլէպ իչին, շիֆթիլլէ
տիր- հալ պու քի, էսէֆ իտէրէք սէօյ-
լէրիլլէ քիսալա պու կիւնէ դատար, էն
գիւրատէ մուհադգար պիր հալտէ պու-
լունտան շէյ տախիլլէ շիֆթիլլէրիլլէ շիֆթ-
իլլէ տիրլէր տէր իսէք, գանն իտէրիլլ
քի միւլալաղալըն սէօյլէմիշ օլտաեալ :
—Կէլէն շուպաթըն Բուլինին օն իւ-

չիւնիւ կիւնիւ, Թիթթադանա պիր սա-
աթ մէսաթէտէ, վէ սահիլի Թունտա
վադը Սաղը կէօքիւք նամ մահէլլտէ
հարէքթիլլէ արդ վուզուլլէ, աղիմ վէ-
վէլլէ վէ կիւրիւլիլլէն սօթա, պիր սէ-
տալի տէհէլլէվիլլէ վէ վիլլէ շադգ օ-
լարադ (եւր եաղըտարա), ըլլիլլէ արդա

